

„Bojovali za nás, my se staráme o ně!“

VETERÁN

6/2016

Zpravodaj projektu ČsOL Péče o válečné veterány

K válečným veteránům Václavu Kuchynkovi, Miloslavu Masopustovi, Emilu Bočkovi a Tichomiru Mirkovičovi promluvil slovenský ministr obrany Peter Gajdoš

Návštěva Dukly

U příležitosti vzpomínkové oslavy Dukelské operace v roce 1944 navštívila ve čtvrtek 6. října delegace Ministerstva obrany ČR a ČsOL památník na Dukle a město Svidník.

Delegaci vedl **Ing. Tomáš Kuchta**, náměstek ministra obrany pro ří-

zení sekce průmyslové spolupráce a řízení organizací. Obec legionářskou zastupovali členové jejího předsednictva – místopředsedové **Emil Boček**, **Václav Kuchynka** a **Tichomir Mirkovič**. Náročnou cestu během jednoho dne absolvovala také sestra **Ernestina Švorcová**.

(Pokračování na s. 3)

Z OBSAHU

Generál Emil Boček znovu za kniplem

2

Místopředseda ČsOL **Emil Boček** v červenci usedl po 71 letech za knipl stíhačky Spitfir.

XIII. setkání bývalých vojenských pozorovatelů OSN/OBSE

2

V Komorním Hrádku se sešli již potřinácté bývalí vojenští pozorovatelé.

Ocenění pro Antonína Malacha

3

Hejtman Jihomoravského kraje předal ocenění válečnému veteránu **Antonínu Malachovi**.

Legiovlak 2016

4

Také v roce 2016 putuje po českých a moravských nádražích muzeum na kolejích.

Generál Emil Boček znovu za knipl

Místopředseda ČsOL bratr **Emil Boček** letos v červenci usedl po dlouhých 71 letech za knipl legendární stíhačky Spitfir.

Za války sloužil u 310. československé stíhací perute RAF (№ 310 Fighter Squadron) – jedné ze čtyř československých perutí RAF.

Z nejmladšího pilota RAF se rázem stal jeden z nejstarších mužů, kteří kdy do kokpitu Spitfiru usedli. Stalo se tak ve Velké Británii na základně RAF Biggin Hill. V historickém hangáru v Biggin Hillu byl Emil Boček zvláštním hostem. Absolvoval tam předletovou přípravu, sedl za knipl Spitfiru, naroloval na dráhu a vzletl.

Generál byl po půlhodinovém letu nadšen i unaven zároveň. Jedním slovem – šťasten. „*Na jednou se zatřásl knipl, což bylo znamení, že mám převzít pilotáž. Byl to skvělý pocit, tohle nemůžete mít jen rád, to musíte milovat,*“ nechal se slyšet. Jeho let osobně sledoval současný velitel Vzdušných sil AČR, generál **Libor Štefánik**, který mu také

jako první po přistání gratuloval. Možnost vrátit se do kabiny Spitfiru se stala poděkováním pro všech 1 200 českých slovenských letců, kteří prošli RAF a z nichž 531 padlo.

Foto: Česká mincovna

Ze zahájení výstavy

V pondělí 19. září byla zahájena v budově Krajského úřadu v Brně výstava o generálu **Janu Kratochvíli**, která trvala do konce října. Vernisáže se zúčastnil válečný veterán **Josef Hlaváček** (na snímku).

Josef Hlaváček dostal při této příležitosti a současně ke svým 89. narozeninám, které oslavil 20. září, dárek od hejtmana Jihomoravského kraje **Michala Haška**. V odboji byl zapojen od října 1944. Bojoval i v řadách partyzánů pod velením generála **Vojtěcha Luži** v okolí Domašova až do konce války.

jax

XIII. setkání bývalých vojenských pozorovatelů OSN/OBSE

Již potřinácté připravil výbor Jednoty ČsOL Středočeský kraj ve spolupráci s Krajskou organizací Sdružení válečných veteránů ČR společenský večer, na kterém se sešli bývalí vojenští pozorovatelé a jejich přátelé.

Akce se uskutečnila 21. října v prostorách bývalého Školícího a vzdělávacího střediska MO ČR v Komořním Hrádku. V tomto krásném zámku se v letech 1991–2003 konaly kurzy pro příslušníky AČR před jejich vysláním do pozorovatelských misí. Absolventi kurzů byli vysíláni dle požadavků OSN či OBSE do míst válečných konfliktů po celém světě.

Ceníme si, že se setkání účastnil i předseda ČsOL, plk. v zál. **MUDr. Pavel Budinský**, MBA, který předal některým z účastníků

Pamětní medaili pro pozorovatele, kteří se na misích v zahraničních operacích podíleli.

S novodobými veterány také velmi přátelsky pohovořil **dr. Valníček**, veterán z 2. světové války, účastník Pražského povstání a syn důstojníka, který byl členem Obrany národa.

O dobrou náladu se postarala hudba, kterou vedl jeden z bývalých pozorovatelů, pplk. v zál. **Vlastimil Jánský**. Děkujeme tímto MO ČR, že nám umožnilo využít prostory zámku k povedené akci.

pplk. v zál. **Ing. Miroslav Marek**

Návštěva Dukly

(Dokončení ze s. 1)

Vzpomínkové akce na Dukle pojali Slováci veľkolepě. Pietního aktu se zúčastnili nejvyšší představitelé vlády a armády Slovenské republiky.

Na těžké boje na místě poutavě vzpomínal generál **Miloslav Masopust**. Ještě po letech je schopen v terénu ukázat důležitá místa, odkud se dařilo překonat drtivým útokem úpornou obranu.

Delegace položila věnce k dukelskému památníku, na náměstí ve Svidníku, k soše generála **Ludvíka Svobody** a u památníku Sovětské armády.

*Pavel Skácel, vedoucí projektu
Foto: Mirek Šindelář*

Ocenění pro Antonína Malacha

Hejtman Jihomoravského kraje **Michal Hašek** přijal v sobotu 3. září členy asociací válečných veteránů regionu střední a východní Evropy. Při svém vystoupení ocenil hejtman působení novodobých válečných veteránů, vojáků v aktivní službě či v záloze. V průběhu setkání předal hejtman spolu s prezidentem asociace WVF (Světové federace veteránů) **Dan-Viggo Berrgtunem** tzv. deku

cti veteránu **Antonínu Malachovi**.

Antonín Malach z Rosic u Brna strávil přes rok života na Korejském poloostrově, kde jen několik dní před jeho příjezdem skončila válka mezi Severní a Jižní Koreou. Na křehké příměří dohlížely před více než 60 lety stovky Čechoslováků.

„Naším úkolem bylo, aby se po Koreji nešířily nové zbraně a nepřesouvali se sem vojáci, kteří tu nemají co dělat. Kontrolovali jsme lodě i letadla,“ zavzpomínal Antonín Malach, který je jedním z posledních žijících účastníků této mise. Svě zkušenosti také přednáší na vysoké škole.
red.

Setkání v Brně

Vedoucí projektu Péče o válečné veterány plk. **Mgr. Pavel Skácel** navštívil i válečného veterána plk. **Vladimíra Kroupu**, který žije v penzionu v Brně na Lesné.

Vladimír Kroupa osvobodil ČSR se Svobodovou armádou. Dodnes má v těle řadu střepin, které si nese celým životem. V bojích byl dvakrát zraněn. V době návštěvy se dožil 92 let, cítí se dobře a péči v penzionu si pochvaluje. Je životním optimistou a kolem sebe rozdává radost ze života.

jax

LEGIOVLAK 2016

Také v roce 2016 putuje po českých a moravských nádražích Legiovlak, který je zásadní součástí projektu Československé obce legionářské s názvem Legie 100. Unikátní muzeum na kolejích představuje věrnou repliku legionář-

nů, které představují život a boj legionářů na Transsibiřské magistrále během první světové války. Těmito vlaky se desetitisíce čs. legionářů přepravily v letech 1918–1920 napříč Ruskem a průjezd si často musely vydobýt v bojích vlastní krví.

„Některé exponáty jsou unikátní a mají své příběhy. Například protéza nohy je originál a získali jsme ji z pozůstalosti. Voják na Sibiři přišel o nohu a jeho kamarádi mu na frontě vyrobili novou z materiálů, které měli v tu chvíli k dispozici. Převážně šlo o dřevo či kůži. A zjevně byli dost šikovní. Protéza totiž vojákovi dobře sloužila i po návratu z války. Chodil s ní asi ještě třicet let, než zemřel,“ řekl velitel jednotky Legiovlaku a jeden z průvodců **Tomáš Gál**.

ského vlaku z období let 1918–1920, kdy na Transsibiřské magistrále v Rusku probíhaly válečné operace čs. legií.

Legiovlak se skládá z 12 rekonstruovaných vago-

Součástí Legiovlaku je vůz polní pošty, těpluška, vůz zdravotní, štábní, obrněný, prodejní, kovárský s obráběcí dílnou (rekonstruován na Slovensku), ubytovací vůz a dva plo-

Pplk. v. v. Turek (vlevo) s velitelem posádky Legiovlaku Tomášem Gálem 13. října při slavnostním zahájení provozu Legiovlaku v Olomouci

šinové vozy. Letos můžete navštívit také kinosál Osvětového odboru odbočky Československé národní rady na Rusi, ve kte-

rém se promítají dobové dokumenty a filmy pomocí originální promítačky. Způsob boje legionářů přibližuje improvizovaný obrněný vůz, který je vyzbrojený dělem a kulomety, nebo plošinové vozy s materiálem včetně obrněného automobilu Austin.

Ve všech vozech čeká návštěvníky věrná rekonstrukce vybavení, legionáři v dobových stejnokrojích, ale také originální exponáty a několik stovek fotografií na panelech mapujících historii čs. legií. Návštěvníci si mohou prohlédnout originální součásti výstroje a výzbroje a předměty legionářské každodennosti. Vybrané exponáty, včetně některých z vystavených zbraní, je možné si osahat.

Kde Legiovlak letos ještě zastavuje:

- ☞ 31. října – 6. listopadu: Prostějov
- ☞ 7.–13. listopadu: Přerov
- ☞ 15.–20. listopadu: Bruntál
- ☞ 21.–27. listopadu: Krnov
- ☞ 29. listopadu – 4. prosince: Zábřeh